

Vlaams
Parlement

vergadering **C92**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 22 januari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep van Horeca Vlaanderen om het personeelsbestand in te krimpen - 748 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Sonja Claes tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanbevelingen van de Ronde Tafel Jeugdwerkloosheid - 762 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van betaald educatief verlof bij vrijwillige brandweerlui - 792 (2014-2015)	12
VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek - 732 (2014-2015)	15
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de fusie van het Agentschap Ondernemen, het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO), Hercules en een deel van het IWT - 771 (2014-2015)	19
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het toenemend aantal leegstaande handelspanden - 765 (2014-2015)	23

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep van Horeca Vlaanderen om het personeelsbestand in te krimpen – 748 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, we hebben dit onderwerp in de plenaire vergadering van vorige week ook al besproken, maar dan vanuit een andere invalshoek. Er waren nog een aantal vragen die we wilden stellen, maar die door het beperkte kader van de actuele vraag niet aan bod zijn gekomen. We hebben trouwens van u ook een insteek gekregen op vragen die we toen gesteld hebben, waarvoor dank.

Feit blijft dat er binnen de horecasector een vrij hardnekkige discussie aan de gang is. Die is niet nieuw. De zogenaamde witte kassa is op dit ogenblik al drie legislaturen oud, en het ziet ernaar uit dat die klip nu genomen is. Het komt erop neer dat vanaf 28 februari elke horecazaak die meer dan 10 procent van zijn omzet uit bereide maaltijden haalt, een systeem met een witte kassa zal moeten hanteren.

Daar woedt al een hele tijd een discussie rond. Verschillende regeringen hebben al geprobeerd om antwoorden te bieden op een problematiek die op zich door weinigen ontkend wordt. In die discussie moesten we wel noteren dat een sectorfederatie, namelijk Horeca Vlaanderen, zijn leden oproept om het personeelsbestand in te krimpen en minder dagen en uren open te zijn, wat natuurlijk zijn repercussies heeft op economisch vlak. Het zou onhaalbaar zijn om zoveel uren te presteren, en dus ziet de horecafederatie geen alternatief.

Het lijkt dus aangewezen om u, als minister, naar een standpunt te vragen. Hoe reageert u op het feit dat een sectororganisatie, die deel uitmaakt van het sociaal overleg, waar u als minister in Vlaanderen mee verantwoordelijk voor bent, oproept om mensen te ontslaan? Ik moet u er niet van overtuigen dat een ontslag een zeer ingrijpende gebeurtenis is, met ernstige sociale impact, zeker ook als je kijkt naar het profiel van werknemers in de horecasector. Het zou nuttig zijn om daar met Horeca Vlaanderen zelf eens over van gedachten te wisselen – wij hebben trouwens zelf al met hen samen gezeten.

Het zou zo moeten zijn dat men pas in laatste instantie naar het instrument van ontslag zou moeten grijpen. En zo zitten we weer bij de discussie die we vorige week gehad hebben: hoe kunnen we de horecasector zo goed mogelijk ondersteunen?

Mijn concrete vragen zijn de volgende, minister. Hoe reageert u op de oproep van Horeca Vlaanderen om mensen te ontslaan? Zult u de evolutie van de tewerkstelling in de sector specifiek monitoreren, als gevolg van de invoering van de witte kassa en de reactie? Wordt er in voorkomend geval in bijkomende begeleiding voorzien voor ontslagen werknemers? Er zijn verschillende mogelijkheden om dat te bekijken. Als het inderdaad tot een golf van ontslagen zou komen – ik kruis de vingers dat dat niet gebeurt – moeten we bekijken hoe we specifiek kunnen ingrijpen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, ik ben blij met uw vraag. Uiteraard heb ik ook al contact gehad met de sector, en die verzekert mij dat de oproep toch enigszins anders was. Ik heb die reactie ook nog eens schriftelijk gekregen en men stelt daarin dat, om goed te weten wat er wel en niet gezegd is, je het best de brief zelf nog eens leest die Horeca Vlaanderen naar zijn leden heeft gestuurd.

Ik citeer uit die brief: "De kassa komt, en dus roepen we op dat elke ondernemer tijdig de noodzakelijke maatregelen neemt. Daarbij voegen we toe dat in vele gevallen zeer te betreuren maatregelen noodzakelijk zullen zijn, zoals het verminderen van personeel, het verhogen van prijzen en het beperken van openingstijden. Dit vinden we niet uit. Dit zeggen we al drie jaar, en het staat in twee universitaire studies. Daarnaast leert de ervaring bij diegenen die de kassa al invoerden en diegenen die zich voorbereiden, dat dit onder meer de maatregelen zijn die men neemt. Ten derde voegen we toe dat elke onderneming zelf haar rekening moet maken en zelf bepalen welke maatregelen ze moet nemen." Ze zeggen er nog bij: "Dit is echt iets anders dan oproepen om mensen te ontslaan."

Laat het duidelijk zijn, mocht de oproep wel geweest zijn om mensen te ontslaan, dan zou ik dat betreuren. Maar daarom heb ik contact gehad met Horeca Vlaanderen om te weten wat daar wel of niet gebeurt.

Wij monitoren nu al vanuit het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) in samenwerking met het Steunpunt WSE de evolutie van de tewerkstelling in alle sectoren, in het bijzonder in de sectoren met een convenant. De horecasector is effectief een sector met een convenant. De monitoring die vandaag bestaat, is volgens mij voldoende om op te volgen wat er wel of niet in de horeca gebeurt.

De werknemers die zouden worden ontslagen – 'I cross my fingers' zoals u, dat dat zo weinig mogelijk het geval is –, kunnen uiteraard bij de VDAB terecht. We moeten niet in een specifieke behandeling voorzien. Net als andere ontslagen werknemers kunnen ze er terecht voor bijstand rond de administratieve zaken in verband met een ontslag, zoals inschrijving als werkzoekende, het nagaan of er een recht op outplacement is en dergelijke meer. Uiteraard zal de VDAB bijstand geven bij het zoeken naar een nieuwe job, eventueel herscholing of wat ook nodig is om de weg naar de nieuwe job zo kort mogelijk te maken.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik dank u voor het antwoord en de verduidelijking. Als ik uw antwoord hoor, meen ik dat er nogal wat parallellen zijn met een eerdere vraag die collega Schiltz heeft gesteld over de oproep tot brugpensioen in de bouwsector, waar de perceptie van een brief enigszins anders was dan wat er nadien in de pers over verschenen is. De nuance die u legt en die zichtbaar in de brief staat – ik geloof u op uw woord trouwens – is een belangrijke verduidelijking. U geeft ook een belangrijk signaal dat u een dergelijke oproep zou betreuren als minister. Het omgekeerde zou ons allemaal verbazen.

Ik heb een bijkomend vraagje dat te maken heeft met de monitoring. Die brief is één aspect. Je kunt met de ellebogen aanvoelen dat de sectorfederatie gewoon bottom-up een aantal dingen verwoordt die daar leven. Of dat allemaal objectief is? Bijna per definitie niet. Maar economie is in grote mate toegepaste psychologie. Als iedereen denkt dat het slecht zal gaan, dan neemt men beslissingen in die richting. Het zou dus wel kunnen dat, ongeacht de reële effecten van de witte kassa, je een overeffect zult hebben. Nog eens: ik hoop van niet. Minister, met welke fijnheid en met welke sequens wordt daar gemonitord? Zullen we in staat zijn om op 28 februari of 1 maart daar iets uit te halen? Ik zou graag wat toelichting hebben bij de techniek van het monitoren.

Ik wil bij dezen nog eens mijn oproep herhalen die ik ook in de plenaire heb gedaan, een beetje naar analogie met wat uw partijgenoot opzet op het federale niveau, om mensen zo goed mogelijk te begeleiden in die overgang. Dit is een maatregel die al drie legislaturen lang wordt uitgerold. Men staat nu voor de omslag. Zaak zal zijn om zo veel mogelijk mensen aan de goede kant van de brug te krijgen. Dat is economisch belangrijk. Dus pleit ik ervoor om de steunmaatregelen die we hebben, in het economische luik zo adequaat mogelijk in te zetten en ter beschikking te stellen zodat mensen de brug kunnen nemen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik zal u een korte beschrijving laten overmaken over hoe die monitoring gebeurt, de timing ervan en dergelijke meer.

Een ding moeten we natuurlijk weten: het gaat over een witte kassa. Waarom spreekt men van een witte kassa? Omdat er zwartwerk is in de sector. Het is heel moeilijk om zwartwerk te monitoren, want dan zou je het kunnen controleren. De witte kassa is er om het zwartwerk te vermijden, maar dat was niet te monitoren. U zult het effect nooit 100 procent zien. De fijnheid van de monitoring zal niet kunnen weergeven welk effect het heeft, als dat al zou gebeuren. Daar zitten we dus met een moeilijkheid. We zullen uiteraard altijd begeleiding geven waar dat kan en moet.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Je zult het volledige effect nooit kennen. Het is ook belangrijk te kijken naar het aantal hoofden, omdat we ervan uitgaan dat een deel van het zwartwerk ook gebeurt door mensen die minstens deels wit aan de slag zijn. Het is op zich belangrijk om dat goed in het oog te houden om de effecten te kennen. Ik denk echter niet dat we wat dat betreft in grote mate van mening verschillen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sonja Claes tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanbevelingen van de Ronde Tafel Jeugdwerkloosheid – 762 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Voorzitter, het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) is bekend. Het J-SALK-platform, dat daar deel van uitmaakt, is volgens mij al wat minder gekend. Toen bekend werd dat Ford Genk zou sluiten, hebben 34 Limburgse organisaties die met jongeren werken de koppen bij elkaar gestoken. Ze hebben een heel traject afgelegd, dat schriftelijk is omschreven.

De organisaties en de jongeren zijn tot een viertal aanbevelingen gekomen. Die aanbevelingen gaan verder dan het onderwerp dat we in deze commissie bespreken. Voor de duidelijkheid heb ik ze echter alle vier in mijn vraagstelling opgenomen. Deze vier aanbevelingen hebben niet enkel betrekking op Limburg. Het zou dan ook om algemene maatregelen kunnen gaan.

De eerste aanbeveling heeft betrekking op de onduidelijkheid van wat er gebeurt als mensen na het afstuderen in de werkloosheid terechtkomen. Het voorstel houdt in dat de tewerkstellingsambtenaren van de gemeentebesturen de 18-

jarigen een stappenplan moeten aanbieden. Op die manier kan iedereen die afstudeert of werkloos wordt, op een laagdrempelige wijze informatie krijgen.

De tweede aanbeveling is tot het onderwijs gericht. De leerkrachten zouden het bestaande document moeten gebruiken om de leerlingen reeds voor hun 18e verjaardag voor te bereiden op wat nadien zal volgen.

Bij de derde aanbeveling wil ik iets langer stilstaan. Deze aanbeveling heeft immers betrekking op de VDAB, een agentschap waarvoor de minister bevoegd is. Uit de bevraging blijkt dat de communicatie een groot knelpunt vormt. De jongeren haken tijdens hun gesprekken met de consulenten vaak snel af. Er worden heel wat woorden gebruikt die ze niet begrijpen. Ze durven dat niet altijd toe te geven. Na een kwartier stappen ze buiten zonder veel wijzer te zijn geworden en zonder te weten wat eigenlijk van hen wordt verwacht. Dit is niet echt motiverend om de vervolgspraken na te komen.

De aanbeveling luidt dan ook dat de consulenten en de baliebedienden van de VDAB erop moeten letten dat de jongeren begrijpen wat er van hen wordt verwacht. Iedereen heeft het recht op een goede manier te worden geholpen. Een eenvoudig taalgebruik in de plaats van een vakjargon is een must. Niet iedereen is even vaardig met een pc. Toch verwacht de VDAB dat de jongeren zich zelfstandig aan een terminal kunnen inschrijven. De vorming en de permanente sensibilisering van het personeel van de VDAB is hiervoor noodzakelijk.

De vierde aanbeveling van het J-SALK-platform heeft betrekking op de opleidingen en de stages. Ook hier is er een link met de werkzaamheden van deze commissie. De jongeren die zonder diploma uitstromen, vragen minder theoretische en meer praktijkgerichte naschoolse opleidingen. Spijtig genoeg, zijn er vaak lange wachttijden. Zeker nu Ford Genk binnenkort de deuren sluit, moet in meer opleidingen voor laaggeschoolden worden voorzien. Er zullen immers nog meer laaggeschoolden dergelijke opleidingen willen volgen.

Het is de bedoeling dat jongeren uit het deeltijds onderwijs twee dagen naar school gaan en drie dagen werken. Het is echter een immense klus voldoende goede stageplaatsen te vinden. Spijtig genoeg, lukt dat niet voor iedereen. Op straat leren ze niet de noodzakelijke werkattitudes. Ik heb gelezen wat ze hierover zelf hebben geschreven.

De aanbeveling luidt dat er meer werk moet worden gemaakt van gepaste stageplaatsen. Alle jongeren in het deeltijds onderwijs moeten na hun schoolopdracht ook gegarandeerd zinvolle werkplaatsen vinden.

Minister, u bent misschien van mening dat wat ik heb gelezen, eigenlijk bijna evidente aanbevelingen zijn. Ik vind het echter frappant dat net die evidente aanbevelingen zijn geformuleerd. Misschien hebben we er te weinig aandacht voor, net omdat ze zo evident zijn.

Ik zou graag vernemen wat uw mening hierover is. Vallen op dat vlak maatregelen te treffen? Wilt u acties ondernemen? Die acties zullen dan waarschijnlijk niet enkel voor Limburg, maar voor heel Vlaanderen gelden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Voorzitter, uiteraard kan ik niet tegen een verbeterde communicatie tussen de VDAB en jongeren zijn. In die zin juich ik de uit het overleg voortgekomen aanbevelingen en adviezen ook toe. Het lijkt me nuttig dat op een efficiënte wijze in de werking van de VDAB te implementeren.

Het valt me op dat zeer veel aandacht aan de communicatie wordt besteed. Het gaat bijna eenzijdig om de communicatie tussen de VDAB en de jongeren, net alsof dat de sleutel is om een oplossing voor de hoge jeugdwerkloosheid in Vlaanderen te vinden. Volgens mij vormt dat slechts een element van een veel ruimer pakket dat we nodig hebben om jongeren aan een job te helpen.

Het goede nieuws is dat de jeugdwerkloosheid in Vlaanderen het voorbije halfjaar is gedaald. Dat neemt niet weg dat het aantal werkloze jongeren jonger dan 25 jaar in Vlaanderen nog steeds bedroevend hoog ligt. Ik vrees dat de evolutie van de jeugdwerkloosheid in Vlaanderen op langere termijn nog zal verslechteren.

Minister, een oplossing voor dit probleem zal meer inhouden dan ervoor zorgen dat de jongeren bij de VDAB gekend zijn en weten wat het aanbod van de VDAB is. U zult het er ongetwijfeld mee eens zijn dat het in de eerste plaats gaat om de vraag hoe we de jongeren uit de werkloosheid en op de arbeidsmarkt krijgen. Daarover vind ik in de adviezen vrij weinig terug.

Ik ben dan ook zeer benieuwd naar uw banenpact en naar de geplande hervorming met betrekking tot de werkervaring. Volgens mij moeten we vooral inzetten op concrete acties. In die zin juich ik de laatste aanbeveling ook toe. Stageplaatsen zijn een goede manier om jongeren een perspectief te bieden.

Zal in het banenpact dat u zult voorstellen meer de nadruk op de acties in verband met de stageplaatsen worden gelegd? Hebt u daar al zicht op? Kunt u daar al iets over zeggen? Zult u inzetten op het rekruteringsbeleid van de bedrijven in verband met de creatie van stages? Zult u ervoor zorgen dat de sectoren hun ambities over de jobcreatie voor jongeren zullen uitspreken? Er zijn veel verwachtingen ten aanzien van uw banenpact. Aangezien ik vol spanning wacht, zou ik u willen vragen of u nu al iets kunt toelichten.

Last but not least hoop ik dat er ruimschoots aandacht zal zijn voor die laaggeschoolde jongeren en jongeren met een migratieachtergrond, zoals u dat zo mooi zegt. De afstand tot de arbeidsmarkt is bij die jongeren momenteel echt problematisch. Zoals beloofd zal ik daarop blijven hameren.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik sluit me aan bij de vragen van mevrouw Claes en de heer Annouri.

De strijd aan de onderkant van de arbeidsmarkt is, vooral in Limburg, heviger dan ooit. De onderkant bedoel ik zowel letterlijk als figuurlijk. Het gaat om jongeren en mensen met minder kwalificaties en scholing.

Ik was ook aanwezig op de slotmeeting van het J-SALK. De aanbevelingen zijn daar vrij beleefd geformuleerd. Dat past natuurlijk voor officiële aanbevelingen. Maar de teneur was – terecht of onterecht, dat laat ik in het midden – vrij negatief, zowel naar de VDAB als naar de interimsector. Ik wil aannemen dat dit een gekleurd beeld was, het was geen objectief gegeven, het waren mensen van vlees en bloed die daar hun mening gaven en hun bezorgdheden uitten, wat ook past op zo'n rondetafel.

Alles afdoen als gebrek aan communicatie of "ze kennen de jongeren niet" vind ik een beetje te gemakkelijk. De jeugdwerkloosheidsorganisaties op de rondetafel waren vooral pleitbezorger om de VDAB en de interimsector structureel te laten veranderen, niet alleen knip- en plakwerk maar structurele ingrepen.

Minister, bent u zich bewust van die problemen? Hebt u plannen om de VDAB en de interimsector structureel te veranderen?

Ik wil ervan uitgaan dat de meeste jonge cliënten van de VDAB en de meeste consulenten van goede wil zijn en oprecht iets willen doen om elkaar te helpen, maar ik stel vast dat hun leefwereld heel erg verschillend is. Zijn er stappen genomen om elkaars leefwereld beter te leren kennen zodat er efficiënter en meer op maat gewerkt kan worden?

Ik heb begrepen uit het verslag en uit de teneur van J-SALK ter plaatse dat het gebrek aan vertrouwen een heel heikel punt is. Als er wantrouwen is, dan kan er heel moeilijk worden samengewerkt. Bent u zich bewust van dit wantrouwen? Welke vertrouwenwekkende maatregelen hebt u al genomen of denkt u nog te nemen in de nabije toekomst?

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Ik begrijp de bezorgdheid van de Limburgse jongeren. Het is goed dat ernaar geluisterd wordt. Ik sta grotendeels achter die aanbevelingen.

De belangrijkste remedie om de jeugdwerkloosheid aan te pakken zijn de stages in de bedrijven en de privésector, die nadien jobs kunnen creëren, zeker voor kwetsbare laaggeschoolde jongeren. Daarin spelen zowel de bedrijven als het onderwijs een cruciale rol.

Men zegt hier dat goede stageplaatsen moeilijk te vinden zijn, dat er lange wachtlijsten zijn. Dat wil ik nuanceren, want kort geleden lanceerde Voka het engagement van tweehonderd bedrijven die in een mum van tijd stageplaatsen willen aanbieden. Ze willen dit project vanaf 1 september 2015 realiseren. De bedrijven zijn wel degelijk vragende partij.

Het merendeel van de bedrijven ontvangt stagiairs met open armen. Er is zelfs een noodkreet van de bedrijven voor de invulling van technische profielen. Ook laaggeschoolden vallen hieronder. Ik denk hierbij aan de voedingsindustrie, die jaarlijks achtduizend vacatures ter beschikking heeft, grotendeels voor laaggeschoolde jongeren.

SALK zet daarvoor een aantal stappen in de goede richting. Zo zijn er reeds een aantal initiatieven om jongeren te begeleiden naar een eerste job. Ik denk bijvoorbeeld aan onderwijskwalificerende en beroepskwalificerende trajecten. Ook het ondernemersplatform onder leiding van Urbain Vandeurzen doet heel wat om jongeren aan een job te helpen.

Het onderwijs zet in op talent van elke jongere. Dat staat ook in uw beleidsnota, minister. Maar naast kennen en kunnen, bevat talent nog een derde, cruciale factor om snel werk te vinden: willen. Het willen werken, het willen de handen uit de mouwen steken is ontzettend belangrijk om snel aan een job te geraken. Dat geldt trouwens ook voor de jongeren zonder diploma secundair onderwijs. De wil moet altijd aanwezig zijn. Een studie van de KU Leuven legt de knelpunten van de duale leerstelsels bloot. Een daarvan is onvoldoende motivatie bij leerlingen.

Er zijn in Limburg al verschillende concrete initiatieven. Ik verwijs naar de scholengemeenschap Maaseik-Kinrooi, die inzet op structurele samenwerkingsverbanden met privébedrijven. Er zijn zelfs bedrijven gevestigd op de campus. Hier krijgen de leerlingen van het technisch en het beroepsonderwijs toegang tot de moderne infrastructuur en de nieuwste technieken om zo sneller praktijkervaring op te doen. Het is een lowprofileaanpak die succesvol is. Het is een schoolvoorbeeld van samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven, zeker om de wachttijden aan te pakken.

Ik lees trouwens in een persbericht van ACW Limburg over J-SALK dat niet alle jongeren hun plaats zullen vinden in de ICT, digitale media, groene-energiebedrijven, biotech enzovoort. Dat is waar! Dus naast een concrete, efficiënte aanpak om de jeugdwerkloosheid in Limburg en Vlaanderen aan te pakken, moeten we inzetten op – en ik zeg dit met veel eerbied – onze eigen kleine lokale simpele economie. Indien onze eigen lokale economie opnieuw aangemoedigd wordt, creëren we meer ondernemerschap, ambachten en kleinhandel. En het zijn deze kmo's en kleine bedrijven die voor gepersonaliseerde werkplaatsen zorgen waar werkgever en werknemer schouder aan schouder staan. Dat komt zeker ten goede van de laaggeschoolde jongeren. Dat biedt een duurzame oplossing voor de jeugdwerkloosheid en de werkloosheid in het algemeen.

Ik las vandaag nog een positief bericht in De Standaard. Na de sluiting van Ford hebben de kmo's vorig jaar 3700 extra banen gecreëerd. Dat kunnen we alleen maar toejuichen. Dat is een stap in de goede richting om de jeugdwerkloosheid aan te pakken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik begin uiteraard met de vragen van mevrouw Claes. Er waren heel veel bijkomende vragen. Eigenlijk is me gevraagd om heel mijn jeugdwerkloosheidsbeleid eens uit te leggen. Dat ga ik niet doen. Daarvoor is er de beleidsnota. Ik denk dat die vrij duidelijk is. Mijnheer Danen, met de structurele wijziging die u vraagt, zijn we al enkele jaren bezig. Dat is heel het verhaal van de competenties. Dat is een structurele wijziging: men gaat niet meer alleen werken op basis van cv's en diploma's, maar veel meer op basis van wat iemand kent en kan. U moet me vergeven dat ik nu toch eerst met de heer Annouri begin. Mijnheer Annouri, u zegt heel blij te zijn dat we kijken naar wat mensen kennen en kunnen, dat we op basis van competenties werken. U stelde dat mensen van vreemde afkomst, dat allochtone jongeren het nodig hebben dat er anders wordt gewerkt, dat daarop moet worden ingezet. Het kwam daarop toch neer. Ik doe dit echter vanuit het oogpunt van de afstand tot de arbeidsmarkt. Sommigen van elke groep hebben een grotere afstand. Sommige jongeren hebben een grotere afstand. Sommige allochtonen hebben een grotere afstand. Sommige vrouwen, sommige laaggeschoolden hebben een grotere afstand. Ik kan zo doorgaan. Het is nooit iedereen. Idealiter ga je naar maatwerk. Je kunt dat niet, en dus moet je soms toch doelgroepen hebben.

Ik zal uiteraard niets zeggen over het banenpact. U had dat ook niet verwacht. Dat is besproken met de sociale partners. Ik heb daarover vanmorgen nog telefonisch contact gehad. Ik laat het aan de sociale partners over om te communiceren wat zij wensen te communiceren. Wij hebben ter zake – waarin al was voorzien – een conceptnota, die ik al dan niet zal aanpassen in functie van wat de sociale partners zeggen en die morgen wordt voorgelegd aan de regering. U moet echter begrijpen dat ik de regering uiteraard voorrang geef wat dat betreft.

Mevrouw Claes, een onderdeel van dat banenpact zal ook het duaal leren en werken zijn. Die stages en stageplaatsen zijn fundamenteel wat dat betreft. Ook ter zake hoop ik zeer snel met collega Crevits tot een conceptnota te kunnen komen, die we dan verder kunnen uitwerken in overleg met de sociale partners.

Ik moet het eerlijk zeggen: communiceren op maat van de jongere, dat is een werkpunt voor de VDAB. Men doet dat, maar ik meen dat daar daadwerkelijk verder en sterk op moet worden ingezet. Er is permanente vorming voor de VDAB-bemiddelaars om klare taal te gebruiken. Dat bestaat en daar moeten we op blijven inzetten, zeker voor jongeren. Daarnaast wordt er bij de VDAB ook aan de coachende vaardigheden van de bemiddelaars gewerkt. Ook dat is belangrijk. Dat

begrijpend zijn, dat coachen van jongeren is essentieel. De managementteams koppelen feedback over die vaardigheden dan terug, voor bespreking in de werkwinkels en de competentiecentrateams. Ik ben het echter helemaal eens met het voorstel van de rondetafel: dit is en blijft een werkpunt.

De implementatie van de aanbevelingen van J-SALK zal plaatsvinden langs twee kanalen. U had gelijk: het tweede kanaal is ruimer. Die aanbevelingen zijn immers net zo goed elders te gebruiken. Het eerste kanaal is een jeugdactieplan van VDAB Limburg, dat dit jaar zal worden ontwikkeld en opgestart. Naar aanleiding van het actieplan zal de VDAB zijn campusacties grondig actualiseren. Daar heb je dus een grondige wijziging. De VDAB zal een vrijblijvend aanbod doen aan scholen om informatie over de overstap naar die arbeidsmarkt te geven aan schoolverlaters. Men gaat dus een nieuw informatiepakket maken, dat specifiek gericht is op die jongeren die die overstap zullen moeten doen. De actualisering van die acties beoogt meer eenduidigheid én een groter bereik van de schoolverlaters. Ik meen dat ook de werkwinkels daarbij kunnen worden betrokken. Dat is dus een duidelijk actiepunt ten gevolge van de aanbeveling ter zake.

Verder zal ik ook blijven inzetten op die communicatie via de reguliere dienstverlening van de VDAB. Dat gaat dan ruimer dan Limburg alleen. Dat gebeurt overal. Zoals alle burgers kunnen jongeren zelf kiezen via welke kanalen ze gebruikmaken van de VDAB. De ene vindt het heel goed om dit online te doen, iemand anders vindt het veel beter om dit telefonisch te doen, nog anderen verkiezen een persoonlijk contact. Dat moet altijd mogelijk blijven. De VDAB levert daarnaast ook nog materiaal aan zijn partners, materiaal waarmee de partners de jongeren die zij bereiken, kunnen informeren en ondersteunen bij het gebruiken van de online instrumenten zoals Mijn Loopbaan. Mijnheer Annouri, u had het over de te grote jeugdwerkloosheid. Elke jonge werkloze is er een te veel. We blijven daar zonder twijfel op inzetten. Ik kom daar straks ook nog op terug, als we het over de stages hebben. Gelukkig behoort Vlaanderen tot de landen met de laagste jeugdwerkloosheid van Europa, maar uiteraard moeten we dan nog daarop blijven inzetten.

Met betrekking tot opleidingen en stages is er dus die conceptnota over duaal leren en werken waaraan ik met collega Crevits werk. Ook voor het deel dat niet meer onder de school valt, zal ik uiteraard blijven inzetten op stages. Vorige week dinsdag nog had ik opnieuw een bijeenkomst van de beleidsraad Werk. Ik heb nog eens opnieuw aan de VDAB gezegd dat ik echt wil dat er nog meer gebruik wordt gemaakt van individuele beroepsopleidingen, maar ook van de werkinleving. Het instrument van de stages is volgens mij een van de allerbeste instrumenten, zeker voor jongeren, maar ook voor anderen. Voor mensen die een tijd geen werkvloerervaring meer hebben gehad, is het element van stages een van de belangrijkste elementen.

Mevrouw Remen, u haalde het ook al aan: daarnaast engageert het Ondernemersplatform Limburg, onder leiding van Urbain Vandeurzen, zich ertoe om jonge werkzoekenden kansen te geven voor werkplekieren, indien dat een perspectief op een job zou kunnen geven, als dus effectief de stap naar een openstaand jobaanbod zou kunnen gebeuren.

Ik besef heel goed dat men beleefd en vriendelijk is. Laat ons dat zo houden. Ik vind dat een goede mentaliteit. Maar we moeten dat ook ter harte nemen. En we doen dat hier. Ik zal dat zelf verder opvolgen en zal dat op een van de volgende beleidsraden Werk agenderen, om te kijken of er vooruitgang kan worden geboekt in de werkpunten die zijn opgesomd.

Ik denk dat we daar de juiste reactie hebben gehad. Maar uiteraard: the proof of the pudding is in the eating. En dat zullen we dan ook doen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes (CD&V): Minister, uit uw antwoord blijkt dat u met de problematiek begaan bent en die ook ter harte neemt.

Het is inderdaad allemaal beleefd geformuleerd, maar ik denk wel dat het vertrouwen, zoals de heer Danen aangeeft, een werkpunt is voor de VDAB. Vertrouwen moet natuurlijk altijd van twee kanten komen, maar als je als organisatie weet dat jongeren kritisch staan ten opzichte van je dienstverlening, denk ik dat je daar echt mee bezig moet zijn, om te kijken hoe je dat vertrouwen kunt herstellen. Dat is zeker nog een opdracht.

Ik ben ook heel blij met de aanvullingen die de andere collega's gedaan hebben. Natuurlijk is dit maar een klein onderdeel. We hebben ook in het regeerakkoord al aangegeven dat jongeren zeker een doelgroep zullen zijn. Ook met betrekking tot het duaal leren worden er stappen gezet. Ook de aanvulling van mevrouw Remen met betrekking tot kmo's is terecht. Ik ben dan ook heel tevreden met de antwoorden die hier vandaag gegeven zijn.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, ook ik ben tevreden met uw antwoord, tot op zekere hoogte. Ik besef dat de VDAB al jarenlang bezig is met een hervorming, en dat men nu meer competentiegericht werkt. Qua structuur en proces gebeuren er inderdaad heel goede dingen. Ik heb al gezegd dat ik er echt in geloof dat de meeste mensen bij de VDAB echt wel heel goede bedoelingen hebben. En dat geldt ook voor de cliënten.

Het J-SALK dateert echter van september 2014, als ik mij niet vergis. Dat is vrij recent. Als u zegt dat de VDAB al jaren met hervormingen bezig is, zijn die precies toch nog niet helemaal aangekomen bij de jongeren. Het gaat ook vaak om 'soft skills': hoe kun je jongeren beter leren kennen, hoe kun je op een goede manier met hen communiceren? Daarmee wil ik natuurlijk niet zeggen dat het alleen aan de communicatie ligt.

Ik ben blij om te horen dat het proces voortgaat. Ik hoop dat dit een voortdurende bezorgdheid is en dat dit soort organisaties zichzelf voortdurend evalueert, om zo goed mogelijk aan te sluiten op de snel evoluerende wereld, met daarin ook die jongeren, die natuurlijk ook heel snel veranderen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik had inderdaad niet verwacht dat u een tipje van de sluier van het banenpact zou lichten, maar ik heb het toch maar geprobeerd, als enige Antwerpenaar tussen de Limburgse collega's die bij deze vraag het woord hebben genomen, behalve u als minister, natuurlijk.

Het kan niet zijn dat de focus alleen maar op communicatie met jongeren zal liggen. Communicatie is inderdaad een belangrijk werkpunt, en we moeten dat ook implementeren, maar de boodschap die ik vooral wou meegeven, is dat de stages van ontzettend groot belang zullen zijn. We zullen er met z'n allen over moeten blijven waken dat die aangeboden worden en dat daar meer op ingezet wordt.

Ik wil nog kort terugkomen op mijn punt over de migrantenjongeren. Het klopt dat sommigen van hen afstand hebben, maar u weet dat wij het heel jammer vinden dat etnisch-culturele minderheden niet als doelgroep zijn meegenomen in het doelgroepenbeleid. Volgens ons is dat een problematische zaak. We zullen daar dan ook altijd de nodige aandacht voor blijven vragen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Martine Fournier tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de implementatie van betaald educatief verlof bij vrijwillige brandweperlui – 792 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, met de zesde staatshervorming kwam onder meer het betaald educatief verlof over naar de regio's. Die regio's zijn nu bezig om dat in te kantelen in het reeds bestaande instrumentarium van opleidingsincentives. In het regeerakkoord streeft men er wel naar om minder overlap te hebben. We moeten ook streven naar een vereenvoudiging van het systeem.

Het dient echter duidelijk te zijn dat opleidingsincentives nodig zijn waar er ook vraag is naar competenties, of ruimer, waar de opleiding arbeidsmarktgericht is. Toch moet men die definitie her en der voldoende ruim interpreteren. Zo komen de vrijwillige brandweperlui tot op vandaag nog niet in aanmerking voor betaald educatief verlof. Het gaat per slot van rekening niet over een arbeidsmarktgerichte opleiding. Het kan later misschien wel als een beroepsopleiding gezien worden. Maar het gaat hier over de veiligheid van onze burgers, wat toch zeer belangrijk is.

De groep vrijwilligers is zeer groot. Het gaat om ongeveer 8500 personen. Daarenboven dienen we, aan de hand van betaald educatief verlof, de werkgevers niet alleen te compenseren voor de tijd die ze aan hun opleiding spenderen; de werkgevers moeten hun werknemers ook missen wanneer ze opgeroepen worden. Het vergt dus ook van werkgeverskant enige flexibiliteit. Dat heeft natuurlijk ook een financiële impact.

Minister, hoever staat de inkanteling van een nieuw systeem voor opleidingsincentives met onder andere het betaald educatief verlof? Zult u rekening houden met de vraag vanuit de vrijwillige brandweer om ook voor hen in een betaald educatief verlof te voorzien, desnoods met aangepaste voorwaarden? Hoe wordt de flexibiliteit die werkgevers moeten bieden voor vrijwillige brandweperlui op dit moment opgevangen? En wat zou er eventueel in de toekomst gedaan kunnen worden?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, onze fractie sluit zich aan bij de vraag van mevrouw Fournier. Wij delen diezelfde interesse. Wij denken dat er voor de brandweermannen een belangrijke rol kan worden weggelegd in de samenleving, en dat geldt niet alleen voor de professionals, maar ook voor de vrijwilligers. Onze fractie streeft ernaar om de werkgevers te ondersteunen waar vrijwilligers in hulpdienst actief zijn. We staan er dan ook positief tegenover om de opleiding van vrijwillige brandweperlui in het kader van educatief verlof te erkennen in functie van de opleidingen.

Als je dat in een groter perspectief bekijkt, kan dat ook positief zijn voor de werkgever. Het kan een voordeel zijn als je een vrijwillige brandweerman in je bedrijf in dienst hebt, al is het maar om als preventieadviseur tips te geven inzake brandveiligheid, evacuatieplannen enzovoort. Het is natuurlijk niet de bedoeling, maar als er een calamiteit zou uitbreken, kan die vrijwilliger ook zijn steentje bijdragen voor het bedrijf zelf.

We staan er zeer sterk achter dat hier een oplossing voor gevonden wordt. Misschien moet er een soort tripartiteovereenkomst gemaakt. Dat is ook wat de lobby van de vrijwillige brandweer vraagt. Aan de ene kant heb je de werkgever, die de flexibiliteit nodig heeft, maar tegelijkertijd ook kan genieten van de kennis van de vrijwillige brandweerman, en aan de andere kant de brandweerman. Er zou daar een goede, humane overeenkomst moeten worden gemaakt.

Wat loonbehoud betreft: ik denk niet dat het echt nodig is, want de vrijwilligers worden wel degelijk vergoed voor hun opleidingsuren. Enerzijds is er de flexibiliteit van het educatief verlof, maar anderzijds ook de flexibiliteit van de werkgever. Ik denk dat dit voor beiden een positief verhaal kan zijn.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Dat laatste is natuurlijk een waarheid als een koe, maar het is wel een federale bevoegdheid lijkt mij. Wegens de brandweershervorming en de snelste adequate hulp die men vraagt, is de norm steeds omhoog gegaan en wordt het steeds moeilijker om mensen te rekruteren. De behoefte aan opleiding en de duurtijd ervan is in de loop der jaren steeds groter geworden. Het wordt steevast moeilijker om vrijwillige korpsen volledig te bemannen. Elke hulp die daartoe kan bijdragen voor die steden en gemeenten die opteren om met vrijwilligers te werken, is bijzonder dankbaar. Inderdaad, mijnheer Gryffroy, het terugbetalen is in se geen probleem, maar de toelating krijgen om de werkvloer te verlaten, is een groter probleem. Minister, als ik daar enige bevoegdheid voor u zie, is dat het sensibiliseren dat men enige souplesse zou hanteren en de voordelen voor het eigen bedrijf proberen in te schatten. Die vrij lange opleidingsperiode is terecht want de samenleving en de problematiek waarmee die mensen worden geconfronteerd, zijn steeds moeilijker. Alles wat kan bijdragen om die periode te overbruggen, zal op heel wat plaatsen op goedkeuring worden onthaald.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Ik heb zelf een broer die vrijwillig brandweerman is. Daarom ken ik het een beetje. Eerst en vooral: de opleidingen zijn inderdaad verlengd. Met de brandweershervorming is het nodig om ongeveer dubbel zoveel opleiding te gaan volgen. Dat is het grootste gevaar voor de vrijwillige korpsen. Je gaat dat hier niet mee oplossen. Er is heel veel kritiek op. Ik laat het aan de minister om te zeggen of je met het betaald educatief verlof daar al dan niet een compensatie voor kunt leveren. Ik hoor in die kringen, toch in ons vrij uitgebreid vrijwilligerskorps waar er nog geen probleem is om mensen aan te trekken, dat je het daar niet mee oplost. Het probleem zit hem in de federale hervorming.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik kan vrij kort zijn. We zullen misschien bij elke vraag ook een vraag krijgen naar de stand van zaken van het banenpact. Ik heb begrepen dat de sociale partners mij tegen vanmiddag een tekst zullen bezorgen. We zullen dat integreren in de conceptnota die we naar de Vlaamse Regering brengen. Ik stel voor dat ik dat volgende week in de commissie toelicht, zowel wat de sociale partners hebben voorgesteld als de reactie van de regering. Dat is

mijn voorstel, maar het is aan jullie om in de regeling van de werkzaamheden te beslissen om daar wel of niet op in te gaan. Het eerste deel van uw vraag is een van de elementen van het banenpact. Ik moet u het antwoord nu schuldig blijven.

Ik zal deze tip geven: de sociale partners hadden al extra tijd gevraagd om de inkanteling te bekijken. Ik begrijp dat ze nu een voorstel zullen formuleren, maar dat zal ik officieel pas op de middag krijgen.

Het erkennen van opleidingen in het kader van betaald educatief verlof is een bevoegdheid van de erkenningscommissie. In het kader van de overdracht van de zesde staatshervorming wordt dat een Vlaamse erkenningscommissie voor betaald educatief verlof. De opleidingsinstellingen die een opleiding voor de vrijwillige brandweer geven, kunnen dus een aanvraagdossier indienen bij de erkenningscommissie. Die zal dan beoordelen of die opleiding kan worden goedgekeurd in het kader van het betaald educatief verlof.

De flexibiliteit van de werkgevers is inderdaad een bevoegdheid van de federale minister van Werk en die van Binnenlandse Zaken. Mijn kabinet heeft contact opgenomen met het kabinet van mijn federale collega Jambon om te horen hoe zij daarop reageren. Ik heb begrepen dat binnen de wetgeving in de mogelijkheid is voorzien om een overeenkomst te maken tussen werkgever, de vrijwillige brandweerman en de brandweerzone. De mogelijkheid bestaat dus al.

De voorzitter: We zullen de suggestie van de minister bespreken tijdens de regeling van de werkzaamheden. Naar aanleiding van een brief die gisteren in De Tijd is verschenen, is een aantal vragen om uitleg ingediend dienaangaande. De afweging zal zijn of we dat punt via die vragen om uitleg bespreken, of de vragen schrappen en een gedachtewisseling houden.

Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, dank u voor uw wel heel kort antwoord waar ik niet veel wijzer uit ben geworden. Het klopt inderdaad dat we allemaal bedenkingen hebben bij de brandweershervorming, maar ik denk niet dat we hier het proces van die hervorming moeten overdoen. Het is niet evident om als vrijwillig brandweerman nog een opleiding te volgen. Zoals collega Diependaele al heeft vermeld, is het aantal uren zo goed als verdubbeld. In het federaal regeerakkoord wordt er wel verwezen naar de opleiding. Ik citeer een paragraaf uit dat regeerakkoord: "De regering zal mogelijkheden voorzien voor de brandweervrijwilligers, zodat de combinatie van de vrijwillige brandweer, een hoofdberoep, een gezin en een sociaal leven buiten de brandweer haalbaar wordt gehouden, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot de opleidingsvereisten."

Bepaalde federale ministers hebben al uitspraken gedaan in die zin. Ze verwezen zelfs naar educatief verlof. Ik wacht in eerste instantie de bespreking volgende week af, om te zien wat er eventueel mogelijk is en zal ook kijken naar de Vlaamse erkenningscommissie waarover vorige week in de Vlaamse Regering werd beslist. Dan kunnen we zien hoe we dat daar eventueel nog kunnen inpassen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, dank u voor het antwoord. Het antwoord is duidelijk. Het is ook een positief antwoord op de vraag. Een vrijwillig brandweerkorps kan een erkenning aanvragen voor educatief verlof. De tripartiteovereenkomst wordt op federaal niveau geregeld. Dat vind ik zeer positief, want dan kun je een positieve samenwerking krijgen tussen brandweerzone, brandweerman en werkgever. Misschien is het dan ook goed dat

beide niveaus tot een overeenkomst komen. Dat zou een positieve insteek zijn. Het moet niet altijd betuttelend zijn, het kan ook positief werken, zelfs voor het bedrijf.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Björn Rzoska tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek – 732 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over de steunpunten die instaan voor strategisch basisonderzoek. Het steunpuntenprogramma werd in 2001 opgestart om het beleid van de Vlaamse overheid wetenschappelijk te ondersteunen, zodat er snel en proactief kon worden ingespeeld op maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen. Het voordeel van het steunpuntenprogramma was dat er op die manier strategische keuzes gemaakt werden, dat beleidsgerichte en academische doelstellingen verzoend werden en dat verschillende onderzoekscentra en disciplines meer gingen samenwerken zodat er sinds 2001 bespaard kon worden op een aantal kosten, die, ook wat mij betreft, op dat moment misschien dubbel opliepen.

Als minister bevoegd voor het wetenschapsbeleid bent u verantwoordelijk voor dit programma. De diensten van Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) verzorgen de coördinatie van de steunpunten. Uw collega-ministers sturen de steunpunten inhoudelijk mee aan aangezien ook op hun bevoegdheden onderzoek wordt gedaan.

Minister, u bent de coördinerende minister in dit verband. Ik denk niet dat ik u iets nieuws vertel. Er heerst momenteel een grote onzekerheid bij verschillende steunpunten. De erkenningstermijn van de zogenaamde derde generatie loopt af op 31 december 2015. Het is voor een aantal onder hen geheel onduidelijk wat op dat ogenblik met de steunpunten zal gebeuren.

Normaal gezien worden de steunpunten grondig geëvalueerd. Dat is ook logisch. Op basis van die evaluaties wordt over een mogelijke vernieuwing van de contracten beslist. Die beslissing wordt genomen met betrekking tot elk afzonderlijk steunpunt en voor de steunpunten in het algemeen. Nog voor de eindevaluatie goed en wel was gestart, zou de Vlaamse Regering al beslissingen hebben genomen die de werking van de steunpunten op de helling zetten.

Volgens persberichten die u vermoedelijk ook hebt gelezen, zou de cofinanciering door het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI), die voor sommige steunpunten twee derde van het budget vertegenwoordigt, vanaf 1 januari 2016 worden stopgezet. Ik heb in die persberichten tevens een aantal verdachtmakingen gelezen in verband met dubbele financiering, doelverschuivingen of zelfs politiek ongewenste beleidsadviezen van sommige steunpunten. Dit zouden mogelijke argumenten zijn om de werking vanaf 1 januari 2016 fundamenteel te herbekijken. Dit is wat in de persberichten wordt gesuggereerd. Ik spreek hierover met een groot voorbehoud. Ik moet immers afgaan op wat in de pers is verschenen.

Minister, in die artikelen staat niet op welke van de twintig betrokken steunpunten de klachten betrekking hebben. Misschien kunt u van de gelegenheid gebruikmaken om daar vandaag een duidelijker antwoord op te geven. Ik stel

immers vast dat de Vlaamse Regering die geruchten in de pers tot nu toe niet heeft tegengesproken.

Indien geen andere financieringsvorm in de plaats wordt gesteld, kan de schrapping van de subsidies voor meer dan honderd onderzoekers het verlies van hun job betekenen. Bovendien wordt gevreesd dat een vervangende financiering per project door de betrokken departementen de onzekerheid voor de steunpunten zal vergroten.

Ik wil ook het ruimer kader schetsen. Gelijktijdig zouden namelijk ook andere kanalen voor het strategisch beleidsgericht onderzoek op de helling worden gezet. Ik denk dan aan de POD Federaal Wetenschapsbeleid (Belspo) en aan de interuniversitaire attractiepolen voor het federaal wetenschapsbeleid. Die kanalen zijn natuurlijk op een ander bestuursniveau gesitueerd.

Minister, in een ruimere context kan ik ook verwijzen naar de beperking van de autonomie of naar het geheel uitrangeren van een aantal strategische adviesraden. De heer Vanbesien heeft hierover al met u gediscussieerd. Op die manier dreigt op korte termijn een vacuüm te ontstaan in het strategisch beleidsgericht onderzoek en in de onafhankelijke beleidsadvisering, die we belangrijk vinden.

Het lijkt erop dat de Vlaamse Regering in de tijd terugkeert en wil afzien van meer autonoom en soms ook kritisch onderzoek buiten de eigen administraties. Ik zou u hierover dan ook een aantal vragen willen stellen.

Is het effectief de bedoeling zwaar te besparen op de budgetten van alle steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek? Is het de bedoeling om op andere kanalen voor het strategisch beleidsgericht onderzoek te besparen?

Wat zijn de onderliggende redenen voor deze keuze? Gaat het om puur budgettaire overwegingen of zijn er, zoals is gesuggereerd, vormen van onvrede over de werking van alle of sommige steunpunten? Indien dit het geval zou zijn, kunt u dit dan toelichten?

Op welke wijze zal de werking van de steunpunten na het einde van 2015 eventueel worden voortgezet? Welke inbreng krijgen de departementen? Hoe zal worden gewaakt over de autonomie die de steunpunten decretaal hebben verworven?

Deze hervorming is voor de betrokkenen relatief onverwacht gekomen. Dit heeft voor ontreddeking gezorgd. Als de Vlaamse Regering bij haar plannen blijft, zou het volgens mij een optie kunnen zijn met betrekking tot de overgangsregeling enige soepelheid aan de dag te leggen. Een aantal onderzoeken lopen uiteraard op langere termijn. Is het, bijvoorbeeld, mogelijk te voorzien in een langere overgangperiode tussen de huidige steunpuntgeneratie en de nieuwe structuur die na 2015 mogelijk op poten zal worden gezet?

De betrokken onderzoeksinstellingen zijn ten gevolge van de opgelegde besparingen nu al verplicht hun personeelsallocatie te herzien. Ze moeten de gaten dichten die in de steunpuntfinanciering zijn ontstaan of afslanken. Ze moeten dit zo pijnloos mogelijk laten verlopen. Is het voor de afwerking van de afgeslankte meerjarenplanning niet mogelijk te voorzien in een verlenging van de uitvoeringstermijn tot, bijvoorbeeld, juni 2016?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, de heer Rzoska heeft al een ruime inleiding gegeven. Ik zal dat deel dan ook overslaan. Hij heeft

verwezen naar de evaluatie van de steunpunten. Die evaluatie zou de basis van de beslissing over de hernieuwing van de contracten moeten vormen. De Standaard heeft in augustus 2014 gesteld dat de evaluaties, met de sterkte-zwakteanalyses, begin dit jaar klaar zouden moeten zijn.

Minister, mijn vragen zijn dan ook evident. Kunt u hier wat toelichting bij geven? Wanneer worden de evaluaties, indien ze er nog niet zouden zijn, verwacht? Wanneer en hoe zullen de verdere beslissingen over mogelijke sluitingen van steunpunten worden genomen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, ik zou me gewoon bij de laatste vragen van de heer Schiltz willen aansluiten. Ik zou ook graag wat verduidelijking van de minister krijgen. Ik kijk er alvast met genoeg naar uit.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, ik wil even op de inhoudelijke vragen van de heer Rzoska terugkomen. Ik vind zijn redenering vreemd. Zodra we iets dat al jaren bestaat, eens vanuit een helikopterperspectief bekijken en nagaan of alles intern nog goed samenhangt, ontstaat onmiddellijk een negatieve perceptie. We keren dan terug in de tijd en er is angst voor het beleid. Door een aantal zaken eens vanuit een helikopterperspectief te bekijken, in dit geval de steunpunten, kunnen we misschien zien dat andere structuren tot een veel betere werking zouden kunnen leiden. Ik vind het goed dat de Vlaamse overheid deze werking eens kritisch in vraag durft te stellen. Indien dit niet zou gebeuren, zouden we binnen vijf jaar misschien nog altijd op dezelfde manier werken. Het kan een goede zaak zijn kritische vragen te durven stellen en alles eens vanuit een ander perspectief te bekijken.

Minister, we kunnen ons natuurlijk vragen stellen bij de communicatie. U zult daar een antwoord op geven.

Er is nog een zaak die ons steeds verwondert. Zodra een bepaald departement iets wil organiseren, moet het budget altijd hoofdzakelijk van het Departement EWI komen. De vraag is of dit wel de logische manier is. Ik weet echter niet wat uw houding in dit verband is.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik wil eerst meedelen dat de evaluatie nog niet is afgerond. Er is me verteld dat dit bijna klaar is. Ik kan nu moeilijk toelichten wat de evaluatie inhoudt. Ik kan die informatie nog niet verstrekken.

Mijnheer Rzoska, u hebt een aantal vragen over de steunpunten gesteld. De Vlaamse Regering wil blijven inzetten op de wetenschappelijke ondersteuning van het beleid. Dat is geen punt. Dat we dit op een efficiënte en werkbare wijze willen doen, lijkt me ook vanzelfsprekend. Wat de Vlaamse Regering vooral wil doen, is een nieuwe en verbeterde aanpak uitwerken. Dit moet ertoe leiden dat de beleidsdomeinen weer worden geresponsabiliseerd.

De evaluatie, die bijna klaar is, zal bij de uitwerking van een vernieuwd concept uiteraard een informatiebron vormen. Het is nooit de bedoeling geweest om op basis van de evaluaties wat verbeterpuntjes te bepalen. We zullen hiermee rekening houden bij de uitwerking van een nieuw concept. Het spreekt voor zich dat we een beleid willen voeren dat onderbouwd blijft.

Ik zou dan ook niet stellen dat dit geheel onverwacht gebeurt. Toen de steunpuntprogramma's de vorige keer afliepen, zijn er ook evaluaties en veranderingen geweest. Nu is dit ook het geval. Ik wil de onverwachtheid en de ontredde dan ook wat nuanceren.

Dit is anderhalf jaar op voorhand aangekondigd. We hebben het enkel over de financiering van het wetenschappelijk onderzoek, wat niet vanuit de beleidsdomeinen zelf gebeurt. Ik verwijs even naar het beleidsdomein Sport, een voorbeeld dat ik zelf goed ken. Het steunpunt wordt uiteraard vanuit het beleidsdomein Sport gefinancierd. Er is ook een aanvulling vanuit het beleidsdomein Wetenschapsbeleid. We hebben het hier over die aanvulling.

U hebt ook om een verlenging gevraagd. Mij lijkt dit niet zo nuttig. Met betrekking tot de inhoud en het budget beschikken we over een planning. Er is een budget tot september 2015. We onderzoeken niet om te onderzoeken. Het is niet zo dat een steunpunt wat geld krijgt en dan maar wat onderzoek moet verrichten.

Dat is gericht onderzoek. Daar staat een timing op, zowel bij Werk als bij Sport, Economie, Armoedebestrijding en andere domeinen. Het is een afsluiter. We zouden graag hebben dat dat onderzoek gebeurt. Ik zie niet in waarom we daar zes maanden aan zouden toevoegen.

Dat er snel duidelijkheid moet komen, zeker. Dat wil ik graag doen, maar dat was in het verleden al zo. Bij de start van een nieuwe periode moet men uiteraard kijken en doorgeven wat men wil bereiken. Dat zullen we doen.

We zijn nog bijna een jaar bezig met het huidige programma. Het wordt zeker uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Ik dank u voor uw antwoord, minister. U hebt een aantal vragen beantwoord, bij andere bent u wat vaag gebleven.

Ik begrijp dat de evaluatie die gepland was, en waar ik niet tegen ben, versta me goed, bijna rond is. Dat is misschien wel het moment – ik heb begrepen van de steunpunten dat ze overleg wensen – om het overleg op te starten zodat een paar zaken kunnen worden uitgeklaard.

Uit uw antwoord begrijp ik ook dat mogelijk een aantal suggesties die in de pers verschenen zijn, niet onderbouwd zijn of niet hard kunnen worden gemaakt.

Sommige collega's halen puntjes uit mijn tussenkomst die ze dan in een verkeerd daglicht stellen. Als er inderdaad sprake is van dubbelfinanciering en dergelijke, daar ben ik ook geen voorstander van. Als we het efficiënter kunnen aanpakken, dan ben ik daar absoluut vragende partij voor. Het lijkt me wel van belang dat we op basis van de evaluatie en mogelijk het nieuwe model waar u al mee bezig bent, nagaan of we de doelstellingen – en de filosofie erachter – van de steunpunten, met name het academisch-wetenschappelijk onderbouwen van beleidsbeslissingen, op een of andere manier kunnen vrijwaren.

De autonomie die ik al benadrukt heb, blijft natuurlijk voor de steunpunten op die momenten van belang.

Maar goed, ik ben tevreden met uw eerste antwoord. Ik had gehoopt dat er wat meer concrete zaken in zouden zitten, maar ik stel voor dat we de discussie voortzetten als de evaluatie rond is.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik ben blij dat de heer Rzoska akkoord gaat met het principe dat een departement dat een beleidsonderzoek wenst, daar de budgettaire consequenties bij neemt. Dat zal de betrokkenheid gevoelig verhogen. Dat is de logica zelf. Ik stel voor dat u de evaluatie verder afrondt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de fusie van het Agentschap Ondernemen, het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO), Hercules en een deel van het IWT – 771 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, collega's, na de fusie wordt het in elk geval een kortere vraagstelling, want het is een lange lijst van instanties. Dat kan al een meerwaarde zijn van de fusie.

De fusie is aangekondigd in het regeerakkoord en de beleidsnota. U hebt een conceptnota gemaakt en besproken met de Vlaamse Regering eind vorig jaar.

Ik neem aan dat de leden weten waarover het gaat. Het Agentschap Ondernemen en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) – voor het deel gericht op bedrijven – zullen samengaan in een nieuw Agentschap voor Ondernemen en Innovatie (AOI). Het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO), Hercules en een ander deel van het IWT zouden samengaan in een nieuw toekomstig geheel dat voorlopig FWO+ zou heten. Ik weet niet of dat de correcte term is.

De fusie beoogt een meer transparante en klantvriendelijke overheid. Op die manier wil men ondernemers en overheid dichterbij elkaar brengen. Dat zijn bijzonder goede intenties.

De Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) heeft een advies gegeven over de fusie. Ze zeggen onder meer dat de fusie gepaard moet gaan met de daadwerkelijke integratie. Het ontstaan van nieuwe tussenschotten moet worden vermeden. Herstructurering van het EWI-landschap (Economie, Wetenschap en Innovatie) kan dienen als basis voor een coherente manier om op te treden naar Europa. De herstructurering van het EWI-landschap moet worden aangegrepen als opportuniteit om instrumenten en programma's beter op elkaar af te stemmen. Het governance-model van het FWO dient onder de loep te worden genomen. Het advies met betrekking tot het nieuwe AOI moet qua rechtsvorm een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) met een eigen raad van bestuur worden.

In de beleidsnota staat ook het volgende: "We optimaliseren de afstemming tussen de front-office functies van het nieuwe AOI, PMV en F.I.T. tot een eengemaakt klantenmanagement." Vandaar mijn vragen.

Hoe ziet het fusieproces van de beide toekomstige entiteiten er verder concreet uit? Welke stappen wilt u wanneer zetten?

Hoe reageert u op het VRWI-advies?

Belangrijk is in het transitieproces formeel een draagvlak te behouden met de stakeholders. Over de conceptnota wordt formeel advies ingewonnen van de SERV. Zou het niet wenselijk zijn dat naast het SERV-advies ook een advies wordt gevraagd vanuit academische hoek? Dat zou de betrokkenheid van de stakeholders in de raden van bestuur en het raadgevend comité bij het transitieproces versterken.

Het VRWI adviseert een EVA als rechtsvorm. Het AO is tot op heden een intern verzelfstandigd agentschap (IVA), het IWT is een EVA. Welke financiële en operationele impact heeft de keuze voor ofwel een EVA- ofwel een IVA-structuur? Kunt u de verschillen en de voor- en nadelen duiden?

Op welke manier zal de frontoffice ingevuld worden? Worden de innovatiecentra behouden als entiteiten – het zijn nu provinciale vzw's – of ingekanteld in het nieuwe agentschap? Wordt in de overgangperiode de financiering van deze vzw's verzekerd? Ik krijg signalen dat de raden van bestuur van de innovatiecentra hun mensen opnieuw in vooropzeg moeten zetten omdat de financiering dit jaar niet meer verzekerd zou zijn.

De in de conceptnota opgesomde instrumenten die naar FWO+ zouden gaan, vertegenwoordigen bij het IWT nu een budget van 81 miljoen euro. Vandaag is een deel van de SBO-middelen (strategisch basisonderzoek) echter al vraaggedreven en het AOI zal ook vraaggedreven SBO blijven financieren. Dus minstens een deel van de middelen zou bij het AOI moeten blijven. Hebt u hiervoor al een verdeelsleutel in gedachten?

Er wordt op dit moment in de conceptnota geen duidelijkheid geschapen over de doelgroepen. In theorie is het AOI er voor ondernemingen. Maar binnen de IWT-instrumenten waren er ook zaken met deels maatschappelijke finaliteit of waar vzw's als innovatieactor optreden. Dit geldt in het bijzonder voor initiatieven inzake zorg en sociale innovatie. Hoe ziet u de toekomst voor deze instrumenten en initiatieven? Vanuit welk agentschap zullen deze initiatieven in de toekomst verder ontplooid worden?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Collega Bothuyne, u vraagt om een stand van zaken betreffende die hervorming. Ik heb daar geen problemen mee. Iedereen moet zijn dagen gevuld krijgen. De meeste onderwerpen zijn al behandeld bij de beleidsnota.

Ik heb één fundamentele opmerking bij de laatste vraag. U hebt gelijk, het is niet altijd even duidelijk wat naar welke instelling gaat, en zeker op het gebied van innovatie. Zoals u aangeeft: sommige innovaties zijn meer maatschappelijk gedreven, andere meer economisch. Bij de groep die u hier omschrijft, is de lijn flinterdun, en soms is er geen lijn. Het is niet omdat een innovatie maatschappelijk relevant is, dat ze niet economisch waardevol kan zijn.

Het is maar een opmerking, maar men mag er niet zomaar van uitgaan dat we heel duidelijk de bokken van de schapen kunnen scheiden. In dit geval is dat niet altijd even evident.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Het gaat niet over bokken van schapen scheiden, maar als je dat toch doet, dan lijkt het me dat de rechtspersoon waaronder men ageert, mogelijk een criterium kan zijn. De heer Bothuyne heeft in zijn vraag melding gemaakt van, bijvoorbeeld, vzw's. Ik zie niet in waarom een vzw geen aanspraak zou kunnen maken op het moment dat ze een zinvolle

innovatie doet. In ons land wordt nogal wat economische activiteit uitgeoefend door vzw's, en soms geen kleintjes. Ik hoor minister Vandeurzen in de plenaire vergadering en de commissie pleiten voor het wegwerken van die kunstmatige schotten, bijvoorbeeld in de welzijnssector, tussen vennootschappen en vzw's, omdat daar de grootst mogelijke fluïde verhoudingen tussen bestaan. Dan lijkt het me evident dat u dat ook meeneemt in uw steunareaal.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, dat zijn heel wat vragen. Het antwoord is dus ook wat langer. Ik kan niet anders. Ik kan natuurlijk nog niet op alles antwoorden, aangezien we ook nog niet rond zijn.

Ik begin met de vragen over de juridische stappen en dergelijke, over hoe we dat fusieproces concreet zullen doen. Er zullen juridische stappen moeten worden gezet, wellicht met een aanpassing van de wetgeving. Ik hoed me er altijd voor om data te noemen, maar ik streef ernaar om de juridische integratie van dat AOI en van een nieuw FWO rond te hebben op 1 januari 2016. Dan zou dat idealiter moeten kunnen starten. Aangezien daar wellicht ook decretaal werk aan te pas komt, wil ik daar echter niet op vooruitlopen en ook u alle kansen geven om het debat daarover te voeren zoals u dat wenst.

De opeenvolgende stappen worden bij ons besproken in een transitiestuurgroep, met daarin de leidinggevend ambtenaren van de betrokken instanties, dus van het FWO, de Herculesstichting, het IWT en Agentschap Ondernemen. Het beleidsdepartement EWI staat in voor de verslaggeving en de juridische ondersteuning. De stuurgroep is al samengekomen op 21 oktober, 25 november en 10 december van vorig jaar, op 7 januari van dit jaar en gisteren. De volgende vergaderingen zijn gepland voor 3 en 17 februari. U ziet dus dat daar een goede dynamiek in zit.

De werkgroep geeft de aanzetten tot nadere concretisering van de conceptnota van de Vlaamse Regering. Inmiddels werden al aantal thematische werkgroepen opgestart, zowel voor het AOI als voor FWO+, als we dat zo zouden mogen noemen. Die bestaan dan uit de medewerkers van de te fuseren agentschappen. De werkgroepen rapporteren aan een coördinatieteam, dat dan weer verslag uitbrengt aan de transitiestuurgroep.

De algemene nadruk ligt op de gefaseerde aanpak, om zo ook de nodige continuïteit te garanderen bij de transities. De transitie is volgens mij in lijn met het grootste deel van de standpunten van het VRWI-advies: men streeft met de nodige afstemming naar integratie, met het oog op synergieën tussen het onderzoeksbeleid bij FWO+ en de economische maatregelen ter vermarkting bij het AOI. De conceptnota van de Vlaamse Regering voorziet in de nodige dwarsverbindingen. Wat de governance betreft, ik kom zo dadelijk nog terug op de vraag of het een IVA is, wat de gangbare praktijk is, of een EVA, wat veeleer een uitzondering is.

Het is niet zozeer de bedoeling om de voorstellen aan de Vlaamse Regering nog ter discussie te stellen in de raden van bestuur. Ik heb daar een heel plastisch beeld voor, maar ik zal dat nu niet gebruiken. Het lijkt me nooit goed om aan die aflopende raden te vragen wat ze over dat aflopen, wat ze over die zaak denken. De stakeholders die uiteindelijk ook die raden van bestuur bevolken, zullen we echter uiteraard op een of andere manier betrekken.

Daarnaast is aan de daarnet vernoemde werkgroepen ook gevraagd om voorstellen te doen, zodat ook op technisch niveau de stakeholders kunnen worden betrokken.

Dan is er de vraag of dit een EVA of een IVA is. Dat wordt binnen de transitiestuurgroep bekeken. Ik kan u wel zeggen dat het voor mij altijd 'structure follows strategy' is: we moeten de strategie goed voor ogen houden, en dan bekijken welke structuur de beste is. Normaliter wordt binnen een beleidsdomein – dat kan ook elders zijn dan bij ons – gekozen voor een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid, zoals het Agentschap Ondernemen vandaag. Dat is de meest gangbare praktijk. Normaliter wordt er pas overgegaan tot een extern verzelfstandigd agentschap als daarvoor duidelijke functionele redenen bestaan en er een toegevoegde waarde door zou worden gegenereerd. In het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid staat ter zake een nota met voorwaarden.

De frontoffice zal geïntegreerd worden benaderd, via onder meer een digitaal geïntegreerd loket. Of en hoe die frontoffice dan de rol van innovatieve centra kan uitbreiden en invullen, moeten we verder bekijken, binnen een van de operationele werkgroepen. Het is te vroeg om vooruit te lopen op de begrotingsopmaak voor 2016. De instrumenten van het AOI zullen de bedrijfsgerichte instrumenten zijn, maar samenwerking met kennisinstellingen blijft voor mij ook een essentieel element voor succes bij innovatie. Dat blijft voor mij dus ook een belangrijk aandachtspunt in de afstemming van het vraag- en aanbodgedreven innovatiebeleid. De nodige budgetten zullen dan ook moeten worden vrijgemaakt voor basisonderzoek gericht op de bedrijfsdoelgroep, niet alleen bij het FWO, maar ook binnen het AOI.

Ik ondersteun de gedachte dat ondernemerschap niet voorbehouden is voor strikt commerciële of industriële producten en diensten. Het is zeker zo dat bij onder meer de Sociale InnovatieFabriek of Flanders' Care ook andere actoren worden bereikt en ondersteund. Het is belangrijk dat mensen ondernemen. Dat ondernemerschap willen we ondersteunen en faciliteren. Dat is de basis. Mijnheer Diependaele, ik volg u ter zake: een strikt onderscheid tussen een economische en een maatschappelijke finaliteit is wellicht niet de meest adequate manier van werken. Ik durf te hopen dat, als we een bedrijf ondersteunen, dat dan ook is om een maatschappelijk gewenste evolutie te zien, of om een transformatie te bewerkstelligen of te versnellen. We geven steun omdat we daar iets mee willen bereiken. We willen drempels wegnemen. We willen bedrijven die vandaag nog vragen of ze dit wel zouden doen, sneller tot een beslissing kunnen brengen, of een transformatie kunnen regelen. Uiteraard is dat dan met de bedoeling dat een dergelijk bedrijf verder groeit en bloeit, of dat bijvoorbeeld de energiebehoefte bij een of ander productieproces afneemt.

Uiteraard zijn ook ondernemende vzw's en non-profitorganisaties ondernemingen. Ik ga er echter ook altijd van uit dat, als men echt een ondernemende vzw of een non-profitorganisatie is, men zelf ook moet zorgen voor een duurzame financiering, dat men dat ook moet nastreven bij zijn activiteiten, dat men weet dat men op die manier het best niet alleen afhankelijk is van bijvoorbeeld innovatiesubsidies.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was inderdaad vrij lang. U hebt niet op elk punt concreet kunnen antwoorden, wat ook normaal is, aangezien dit proces volop bezig is. Het is een proces dat druk wordt gestuurd, als ik het aantal vergadermomenten van de stuurgroep hoor.

Ik ben blij met uw antwoord wat dat laatste betreft. Ondernemerschap en dergelijke meer zijn niet af te leiden uit een rechtsvorm, maar uit de manier waarop men werkt en de inhoud. Wat de betrokkenheid van stakeholders betreft,

u hebt formeel een advies gevraagd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Misschien is het ook nuttig om op een of andere manier ook de academische wereld, bijvoorbeeld via de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), op eenzelfde manier formeel te betrekken. U hebt daar niet echt op geantwoord. Dat lijkt me zeker een meerwaarde te zullen geven.

Wat het onderscheid tussen IVA en EVA betreft, zijn er inderdaad een aantal principes, maar ook een aantal objectieve voor- en nadelen, ook financieel. Misschien is het goed dat u daar nog wat meer uitleg over kunt geven.

Wat de frontoffice betreft, moeten de innovatiecentra uiteraard betrokken worden. Ik laat mij vertellen dat de financiering voor dit jaar niet ten volle verzekerd is en dat een aantal raden van bestuur van die vzw's opnieuw mensen in vooropzeg zouden plaatsen. Dat is iets om te onderzoeken, om ervoor te zorgen dat daar geen belangrijke kennis weglekt, alvorens het nieuwe fusiegeheel aan de slag kan gaan.

Het is ook belangrijk dat er, tegelijk met het lanceren van de nieuwe entiteit, ook duidelijkheid is over die frontoffice, zodat ondernemers die straks naar het nieuwe agentschap gaan, meteen weten bij wie ze terecht kunnen en op welke manier dat georganiseerd is. Ook dat zou dan tegen begin 2016 een feit moeten zijn.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil de stakeholders in elk geval betrekken. Dan is advies vragen aan de VLIR een mogelijkheid. Ik zal dat bekijken.

Wat EVA en IVA betreft, weet men binnen de diensten heel goed wat de voor- en nadelen zijn. Vanuit de strategie die men wil volgen en vanuit de keuze wat en hoe men het precies wil doen, moet men bepalen welk van de twee de meest geschikte is en waarom. Ik zal dat zeker zo bekijken. Wat de voordelen van het statuut en dergelijke zijn, is dan het gevolg daarvan. Maar je moet eerst goed weten welke structuur de beste is voor de doelstellingen die je wilt bereiken.

Ook de vraag met betrekking tot het effect voor de mensen die er vandaag werken, zal ik zeker meenemen in de verdere afwikkeling, net als de andere elementen die u hebt aangehaald.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen tot Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het toenemend aantal leegstaande handelspanden – 765 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, uit een studie over de detailhandel van IDEA Consult en anderen blijkt dat de leegstand van winkelpanden in Vlaanderen met 70 procent toenam. In totaal staat vandaag 900.000 vierkante meter winkelvloeroppervlakte leeg, ofwel 7,4 procent van de totale winkelloppervlakte. Belangrijk om op te merken, is dat die toename vooral gesitueerd is in de winkelkernen van steden en gemeenten. Dat heeft nogal wat invloed op tal van aspecten, om mobiliteit niet te noemen.

Ook UNIZO heeft dat laatste element opgemerkt. Zij stellen dat de toenemende leegstand in de kernen vooral het gevolg is van steeds meer shoppingcentra en baanwinkels buiten de kern en te weinig investeringen in de aantrekkelijkheid van de kern zelf. Er was bij UNIZO ook kritiek te horen ten aanzien van de Vlaamse Regering, namelijk dat het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid en de verbintenis tot een kernversterkend beleid in de praktijk dode letter blijven. Ik vond dat geen malse kritiek. Ik vond er inspiratie in om u de kans te geven om daarop te reageren.

Hoe reageert u op de resultaten van de studie? Bent u het eens met de conclusie dat steeds meer vestigingen aan de periferie en langs wegen enerzijds en te weinig investeringen in de kernen anderzijds de oorzaken vormen van de toenemende leegstand? Hoe reageert u op de kritiek van ondernemersorganisatie UNIZO? Welke maatregelen en initiatieven zult u nemen om uitvoering te geven aan het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid? Welke maatregelen en initiatieven zult u nemen om vanuit uw hoedanigheid – want uiteraard is er ook een bevoegdheid van het lokale niveau – impulsen te geven tot een kernversterkend beleid? Overweegt u om alsnog een nieuwe projectoproep tot kernversterkend beleid te lanceren bij de steden en gemeenten? We hebben bij de begroting vastgesteld dat daar momenteel geen sprake van is. Misschien is dit een wake-upcall om het geweer enigszins van schouder te veranderen.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier (CD&V): Minister, ik sluit me aan bij de vragen die collega Van Malderen heeft gesteld. Een bijkomend probleem voor de kernen van gemeenten, naast de leegstaande winkelruimte, is de lege bedrijvenruimte. Heel veel bedrijven waren vroeger gelokaliseerd in de kernen van de steden. Die komen nu ook vaak leeg te staan, en dat vormt voor sommige gemeenten een probleem.

In onze streek heeft de intercommunale Leiedal daar een project rond gelanceerd, een project in het kader van 'ondernemersvriendelijke gemeente'. Men heeft daarbij ingespeeld op de prioriteit ruimte voor ondernemen buiten bedrijven-terreinen. Als ondernemers vragen naar een nieuwe locatie of naar ruimte voor uitbreiding, worden ze meestal doorverwezen naar bedrijventerreinen. De locaties in de kernen worden te weinig in de kijker gezet en het project van Leiedal, Kameleon genaamd, zal daar volop op inzetten. Minister, zult u ook initiatieven nemen om de leegstaande bedrijfspanden in de kernen opnieuw een bestemming te geven?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, we moeten niet altijd met een batterij aan nieuwe maatregelen komen aanzetten en niet altijd het warm water uitvinden. Er is een interessant factbook 'Winkelleegstand praktisch oplossen' van de Nederlandse Kamer van Koophandel. Dat is een zeer bevattelijk document waar een aantal laagdrempelige maatregelen in vermeld staan die lokale besturen kunnen aanwenden om de leegstand te lijf te gaan: zowel juridisch als fiscaal-financieel, en vaak met promotiecampagnes ervoor zorgen dat de vraag en het aanbod elkaar bereiken. We zien trouwens dat steeds meer spelers op de markt komen die specifiek dit segment aanpakken en met kant-en-klare winkelruimtes komen aanrijden en die in een leegstaand gebouw zetten, vaak als pop-upoplossing, wat ook een deel van de oplossing kan zijn. Dat is uiteraard geen duurzame oplossing, maar het zorgt er wel voor dat er een lopende dynamiek blijft ontstaan.

Wanneer er lege bedrijfsgebouwen zijn, ben ik er niet echt een groot voorstander van om per se bedrijven in winkel- en woonkernen te houden. Ik denk dat dat

nog een uitloper is van de planologische inzichten van de jaren 70, waar alles gemengd moest zijn. Ik denk dat we daar al ver weg van zijn. Voor kleinere gemeenten is het vaak ook een kwestie van mobiliteit. Er is in de studie verwezen naar de problematiek van parkeerplaatsen. Uiteraard is dat veelal een lokale bevoegdheid, maar er zijn ook veel gewestwegen die door dorps- en stadskernen razen, waardoor de winkelomgeving hoe langer hoe minder aantrekkelijk wordt. Waar de e-commerce de concurrentie aangaat en in de gezelligheid van de huiskamer vrolijk geshopt kan worden, moeten ook de winkelomgevingen een fijn karakter krijgen. Daar komen een aantal elementen bij van pas. Mijn vraag concentreert zich erop of het geen aanbeveling verdient om, zoals het Nederlandse voorbeeld, een factbook op te stellen met een aantal praktische oplossingen zodat op die manier de Vlaamse overheid de lokale besturen kan informeren op een bevattelijke manier over hoe ze snel het probleem van de leegstand kunnen aanpakken.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, het probleem is tweeledig. Er is een winkelaanbod dat in oppervlakte is toegenomen en ook de leegstand van winkelruimtes is toegenomen. Maar de Vlaamse Regering gaat een aantal stappen in de goede richting zetten. In het ontwerp van decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid is al zeker de intentie aangegeven dat de Vlaamse Regering werk zal maken van het kernversterkend beleid. Er is visie, er zijn goede gedachten, maar het is nu tijd voor concrete daden, daar zijn we het allemaal over eens.

Om opnieuw leven te blazen in die stadskernen, moeten ook de lokale overheden in samenspraak met de Vlaamse overheid in een planmatige aanpak voorzien om het stadscentrum opnieuw aantrekkelijk te maken, zowel voor de zelfstandige uitbaters als voor de consument. Dat zeggen ook de mensen van UNIZO. Dat staat ook in hun visie op de leegstand in de stadskernen.

Ik verwijs heel graag naar een schoolvoorbeeld in Kortrijk. Daar is een stadsproject 'Kortrijk Zaaït', waarbij eigenaars bijvoorbeeld een vrijstelling van leegstandstaks krijgen als ze hun pand voor minimum negentig dagen tot een jaar aan een voordelig tarief kunnen verhuren aan startende ondernemers. Het resultaat is dat in 2014 in Kortrijk de leegstand verminderde met een aantal procent. Het waren alvast kleine stapjes in de goede richting.

De overheid mag niet vergeten in te zetten op verschillende domeinen. Een multidisciplinaire aanpak is echt nodig. Leegstand van onze stadscentra is een diepgaand probleem met verschillende facetten. Dat lossen we niet alleen op door te wijzen naar de baanwinkels in de periferie, maar ook met een planmatige aanpak op alle domeinen: bereikbaarheid, betaalbaarheid, fiscaliteit, parkeerbeleid, ruimtelijke ordening, sociaal-economisch beleid. Aanpak van leegstand kan alleen slagen als onderdeel van een duidelijk allesomvattend detailhandelsbeleid waarbij we niet mogen vergeten dat zeker de ruimtelijke maar ook de economische insteek van belang is.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Alleen al het aantal uiteenzettingen en de reacties op de vraag van de heer Van Malderen bewijzen dat het een onderwerp is dat duidelijk leeft. Voor ons is het niets nieuws. Mijn voorganger, minister Peeters, en ikzelf als minister van Ruimtelijke Ordening, hebben in het verleden reeds heel wat rond dit thema gedaan. Zo wordt me gezegd dat in februari van vorig jaar de resultaten van de interprovinciale studie detailhandel door toenmalig minister Peeters werden gepresenteerd. De resultaten zijn voor ons geen volledige verrassing. Reeds in 2009 zijn minister Peeters en ikzelf, ons bewust

van de ingrijpende transformatie waar de sector van de detailhandel door gaat, met die aanpak begonnen. Verschillende elementen geven daar aanleiding toe. Je hebt de globalisering, een veranderd consumentengedrag, de economische crisis en zeker ook de e-commerce als extra distributiekanaal. Die elementen hebben een heel grote impact. De impact op de kernen in onze steden en gemeenten was er dan ook de aanleiding voor dat mijn toenmalige collega Peeters en ikzelf de winkelnota in 2010 naar voren hebben gebracht, met aandacht voor kernversterking. De leegstand is uiteraard vooral een uiting van een onevenwicht tussen vraag en aanbod, dat kan ik alleen maar onderschrijven.

Wat het persbericht van UNIZO betreft, klopt het dat er het voorbije decennium meer aanbod is gekomen. Dit aanbod bevindt zich vooral in de periferie. Aangezien de consumentenbesteding niet even sterk als het aanbod is gestegen, krijgen we uiteraard meer concurrentie. Dit leidt tot meer leegstand in de kernen.

We mogen niet blind zijn voor de impact van een gewijzigd consumentengedrag. De sterk toegenomen mobiliteit en de uitwaaiering van de woonfuncties zijn elementen die een rol spelen. De ruimtelijke ordening speelt zeker mee.

Bovendien blijkt uit een eerste analyse van een nog lopend onderzoek naar de eigenaars van leegstaande handelspanden en uit een onderzoek van het Kennisnetwerk Detailhandel dat nog heel wat andere factoren een rol spelen. Ik geef enkele voorbeelden. Blijkbaar staat 25 procent van de leegstaande panden leeg omdat de handelaars de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt en geen opvolger hebben gevonden. Daarnaast bestaat 10 procent van de leegstaande panden uit nieuwe gebouwen die in centrale winkelgebieden zijn gelegen, maar niet ingevuld geraken. Die panden zijn gebouwd, maar er blijkt geen interesse te zijn. Verder werd 16 procent van de leegstaande panden gebruikt door handelaars die zijn verhuisd omdat ze een grotere oppervlakte wilden.

Het is de voorbije jaren gelukkig niet alleen bij een studie en een analyse gebleven. In uitvoering van de eerste winkelnota hebben we een aantal zaken gedaan. Ik zal er vier opsommen.

Er is een Leidraad Strategisch Commercieel Plan voor steden en gemeenten gekomen. Er is een oproep van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling betreffende de gevelrenovatie gelanceerd. Dit is belangrijk omdat op die manier de kernen van de steden weer aantrekkelijker kunnen worden gemaakt. Het Kennisnet Detailhandel is opgericht om voor de analyse van data en voor tools te zorgen. We hebben een omzendbrief opgesteld om te voorkomen dat de schaarse ruimte op de bedrijventerreinen niet met detailhandel of met horeca zou worden ingevuld. Ik vind dit belangrijk, niet omdat ik die omzendbrief nog zelf heb verstuurd, maar omdat de bedrijven die daar zouden kunnen komen, niet in een stad kunnen komen. Op die manier zouden de bedrijventerreinen dan ook verkeerd worden ingevuld.

We zijn de ondernemers zelf ook niet vergeten. We hebben projecten inzake commerciële innovatie en inspiratie gelanceerd. Handelaars hebben intensieve begeleiding gekregen om hun winkelconcepten aan de nieuwe werkomstandigheden aan te passen.

Mijnheer Schiltz, u hebt net naar de Nederlandse Kamer van Koophandel verwezen. Ik zal met uw verwijzing zeker rekening houden. Ik zal nagaan waar we nog iets aan het bestaande kunnen toevoegen.

Na de eerste winkelnota is er in december 2012 een tweede winkelnota gekomen. We hebben een programma voor de kernversterkende projecten gelanceerd. In dit verband zijn 90 projecten goedgekeurd. In totaal gaat het om

5,8 miljoen euro. Wat betreft de projecten waarvoor om steun kon worden gevraagd, zaten we toen volgens mij juist.

Het integraal handelsvestigingsbeleid zal het sluitstuk van het kernversterkend beleid vormen. De Vlaamse Regering heeft dit beleid vorig jaar nog principiële goedgekeurd. Het is aan de adviesraden voorgelegd. Het advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening (SARO) bijvoorbeeld bevat een aantal pertinente opmerkingen. Ik neem nu de tijd om, samen met mijn administratie, aan het advies van de SARO tegemoet te komen.

Als ik me niet vergis, heeft het Vlaams Parlement tijdens de laatste vergadering van de vorige legislatuur nog de omgevingsvergunning goedgekeurd. Volgens mij is het nodig ons decreet af te stemmen op de procedures voor de omgevingsvergunning. Dit vergt een intens overleg tussen mijn administratie, de administratie van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening en het Agentschap Ondernemen.

Indien de Vlaamse Regering die afstemming optimaliseert en valideert, kan het voorontwerp van decreet naar de Raad van State. Vervolgens zullen we het ontwerp van decreet hier indienen. De commissie zal het bespreken en hopelijk zal het Vlaams Parlement dit ook goedkeuren.

De voorbije jaren hebben we de steden en de gemeenten heel wat data en tools aangereikt. Het is in mijn ogen belangrijk dat ze een rol vervullen. Zij hebben de regie van het detailhandelsbeleid in handen. Met de tools die we hebben gemaakt en de data die we hebben verzameld, kunnen ze dit in handen nemen. Het decreet zal die regiefunctie nog verder ondersteunen.

We hebben de steden en de gemeenten ook financieel ondersteund. We hebben hiervoor gebruikgemaakt van de oproepen voor de handelskernversterking. De meeste oproepen die in het licht van dat steunprogramma zijn goedgekeurd, zijn in de loop van 2014 gestart. Het is, eerlijk gezegd, echter nog te vroeg voor een evaluatie.

Ik wil nog een oproep signaleren. De oproep betreffende de aankoop van handelspanden heeft geen einddatum. Er zijn nog middelen beschikbaar. De steden en de gemeenten kunnen met betrekking tot de aankoop van handelspanden nog projecten indienen.

Later deze maand zullen in het rapport van het leegstandsonderzoek ook een reeks aanbevelingen aan het licht komen. De steden en de gemeenten zullen hiermee ook aan de slag kunnen. Iedereen weet dat de aanpak van de leegstand maatwerk zal vergen. Volgens mij zal dit soms zelfs maatwerk tot op het niveau van elke straat vragen.

Tot slot lijkt het me aangewezen om de evaluatie van de lopende projecten af te wachten voor we een nieuwe oproep lanceren. Zoals ik al heb gesteld, kunnen de steden en de gemeenten bij het Agentschap Ondernemen nog steeds projecten ter ondersteuning van een actief handelspandenbeleid indienen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik ben het hier en daar met u eens. Ik heb nog een vraag, en op één punt ben ik het echt niet met u eens.

De economische situatie is uiteraard een factor die meespeelt. Dat kunnen we niet uitgommen. Dat neemt de structurele wijzigingen niet weg. U hebt zelf verwezen naar e-commerce. Dat is een generiek gegeven. Een kleinhandel van kledij, schoenen en dergelijke die vaak de ruggengraat vormen van een

kleinhandelsweefsel in winkelstraten kan daar moeilijk een antwoord op bieden. Het gaat niet op die zaken aan te klagen. Ze zullen ook nooit meer verdwijnen. We hebben het er al over gehad. Hoe moeten we daarmee omgaan? Hoe wapenen we de kleinhandel? Kunnen zij daar iets mee doen dat een nieuwe inkomensbron oplevert?

Ik vind dat u te weinig ingaat op het aspect van de mobiliteit. U hebt verwezen naar de parkeerproblematiek. Ik kan verwijzen naar studies waaruit blijkt dat de opsplitsing in vervoersmodi kan worden gemaakt naargelang de inplanting van een winkel.

Ik zag gisteren nog een tabel daaromtrent in een voorstel van resolutie dat Groen heeft voorgelegd. De heer Annouri is net even weg, dus kan ik zonder probleem plagiaat plegen. Voor winkels die in de kern liggen, kiezen de klanten voor zachte of duurzame vervoersmodi, tegenover de perifere handelszaken die per definitie veel sterker autogerelateerd zijn, ondanks de alternatieven die in de milieuvergunningen werden opgelegd.

Kijk naar het Waasland Shopping Center. Daar ging men busbanen leggen. Daar zijn flankerende maatregelen van De Lijn op geënt en 11 procent van de klanten komt met de bus. De overgrote meerderheid is automobilititeit. Dat zijn negatieve aspecten – de files dus ook – die we niet mogen meenemen.

Mevrouw Remen, u zegt dat we allesomvattend moeten doen, dat is juist, maar we moeten niet alles tegelijk en 'à tous azimuts' doen. Sommige maatregelen heffen elkaar gewoon op. Men zal daar stringente keuzes moeten maken, ook in het ruimtelijk beleid. Deze bevoegdheid zit in deze legislatuur elders, maar ik roep u op om dat als minister van Economie te bewaken, wetende dat de vervoersmodi gekozen worden in functie van de ruimtelijke inplanting.

Ik blijf wat op mijn honger zitten wat betreft het decreet. Ik snap dat u in een procedure zit. Er is een eerste ontwerp geweest, dat ging naar de adviesraad. Er kwam kritiek. Het zou toch wel nuttig zijn om aan te geven wat voor u de kapstukken zijn. Ik begrijp dat u niet in detail kunt treden. Welke timing hebt u voor ogen? Ik heb alle begrip voor de politieke besluitvorming en afstemming. Is het nog dit jaar?

Ik veronderstel dat iedereen het eens is over de belangrijke rol van de lokale besturen. U wilt hun de regierol geven. Het is meer dan een semantische discussie. Een regisseur heeft een behoorlijke zeggingskracht ten aanzien van de acteurs. Daar wringt het schoentje. Wat is de reële daadkracht, los van de wil? Wat kan men doen om een sturend beleid te voeren?

Het is geen toeval dat er vandaag in de provinciesteden een grote druk ligt op de leegstand. We merken een sterke polarisatie bij het winkelen. Er zijn belangrijke stadsvernieuwendes initiatieven geweest in Kortrijk, Brugge, Antwerpen en Gent. De aantrekkelijkheid van de centra is vergroot.

In de provincie rafelen heel wat traditionele winkellinten gewoon uit. Dat heeft een negatief effect op de aantrekkelijkheid. Dat zet een vicieuze cirkel in gang. Die zouden we moeten kunnen doorbreken.

De aankoop van handelspanden zou een geschikt middel kunnen zijn – misschien moet het wat beter in de markt worden gezet – om de goede oppervlakte te bieden. Heel vaak gaat het over een mismatch van vraag en aanbod. Ik heb het al eens gezegd: ik betreur dat men dit jaar geen oproep gedaan heeft om die aantrekkelijkheid van winkelstraten te verhogen.

De projecten die in 2014 zijn gestart, lopen nog. U gaat de evaluatie afwachten.

Ik denk dat de problematiek dusdanig is dat een initiatief op zijn plaats zou zijn. Minister, als u al niet ingaat op onze suggestie om een nieuwe impuls te geven, wanneer mogen we dan de evaluatie verwachten? Wanneer is dan een nieuw initiatief te verwachten? Is dat 2015, is dat 2016? Komt er nog iets de komende jaren?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Het punt van de mobiliteit dat ik kort had aangehaald, blijft natuurlijk. Dat gaat over een aantal gewestwegen die ook door dorpskernen lopen enzovoort. De heer Van Malderen heeft daar ook enigszins naar verwezen. Uiteraard is dat niet volledig uw bevoegdheid. Dat weet ik wel. Ik meen echter dat we stilaan wel aan het verzadigingsniveau van ondertussen achterhaald geplaatste infrastructuur zitten. Men moet eens bekijken hoe men strategisch moet omgaan met de grote verkeersassen in ons land, en ook met de secundaire verkeersassen, want het probleem zit vooral daar. Het gaat over de rijkswegen, de verbindingswegen tussen autosnelwegen, niet over de autosnelwegen zelf. Kijken we naar de noord-zuidverbinding, de ontsluiting, de IJzeren Rijn en uiteraard naar de Oosterweelverbinding in Antwerpen, dan merken we keer op keer dat we onszelf vastrijden als er oplossingen moeten worden gevonden, net omdat die grote verkeersassen dichtbij winkel- en woonkernen liggen. Dat lijkt me een werf te zijn. Dat is niet alleen uw bevoegdheid. Dat is bevoegdheidsoverschrijdend. De Vlaamse Regering kan echter toch misschien een aanzet beginnen te maken, zodat we op middellange termijn op doortastende wijze knopen kunnen doorhakken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Laat me duidelijk zijn: ik zal niet echt ingaan op de mobiliteit. Dat lijkt me niet verstandig. Dat is om te beginnen ook mijn bevoegdheid niet. Dat het al dan niet inplanten van winkels in het stadscentrum en dergelijke een effect heeft op de totaliteit van de ruimtelijke ordening, lijkt me vanzelfsprekend. Vandaar ook al die nota's die in het verleden daarover zijn gemaakt door de minister van Ruimtelijke Ordening en de minister van Economie samen. Die nota's werden ook voorgelegd aan de regering. Het is niet nieuw dat, als er beslissingen worden genomen die een grote impact hebben, daar ook een mobiliteitsplan aan wordt gekoppeld. Ik begrijp dus heel goed wat u naar voren brengt, maar ik zal daar niet dieper op ingaan.

Mijnheer Van Malderen, u vroeg welke de kapstukken zijn. Ik denk dat u het voorontwerp van decreet kent zoals dat naar de adviesraden is gegaan. Ik denk dat de kapstukken daarin wel terug te vinden zijn. Dat we nu de verwerking wel zelf doen, uiteraard na de adviesraden en na de commentaren die er nog zijn, lijkt me ook vanzelfsprekend. Het zou slecht zijn, mochten we de afstemming met de omgevingsvergunning niet doen. Die is toch uiteindelijk pas goedgekeurd in de laatste parlementaire vergadering van de vorige legislatuur. Dat is geen kritiek. Dat is een vaststelling. Ik heb in mijn antwoord ook duidelijk gezegd, dacht ik, dat ik voorzie dat we dit later dit jaar daadwerkelijk aan de commissie voorleggen.

Wat de oproepen betreft, zal ik niet veel toevoegen. Ik wil nogmaals herhalen dat een aantal van die oproepen nog altijd openstaan, dat ter zake nog projecten kunnen worden ingediend. Voor de rest meen ik daarover te hebben gezegd wat kon worden gezegd.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, u hebt daarnet een heel uitgebreid antwoord gegeven, maar ik betwijfel eerlijk gezegd of het de ongerustheid zal wegnemen. Ik vind dat u enigszins een kans mist om daadkracht te tonen ter zake. Emblematisch is de oproep naar verbeteringsprojecten. Ik heb het gezegd bij de begroting: ik blijf het een gemiste kans vinden om besturen, met subsidies, maar ook gewoon procesmatig, te stimuleren om daarover na te denken. Daar zou een mogelijkheid zijn. Ik kan alleen maar betreuren – en nog velen met mij, denk ik – dat dit niet gebeurt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.